

Høring om forslag til moderasjonsordninger i SFO

Uttalelse - Indre Fosen kommune

Status	Innsendt til Utdanningsdirektoratet Innsendt og bekreftet av instansen via: erik.jakobsen@indrefosen.kommune.no
Innsendt av	Erik Jakobsen
Innsenders e-post:	erik.jakobsen@indrefosen.kommune.no
Innsendt dato	20.02.2020
Hvilken kommune?:	Indre Fosen kommune Kommune (Offentlig)
Stilling	Oppvekstsjef

✓ Jeg bekrefter at uttalelsen er sendt inn på vegne av hele kommunen.

Høringsnotat – forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven om moderasjonsordninger i skolefritidsordningen (SFO)

1. OM HØRINGEN

Vi foreslår endringer i reglene om foreldrebetaling i SFO i forskrift til opplæringsloven.

Vi sender forslaget på høring med frist for uttalelser 20.02.2020. Våre høringer er åpne for alle, og de som ønsker det kan uttale seg.

1.1. BAKGRUNNEN FOR HØRINGEN

Vi viser til oppdragsbrev 2019-030. Her står det at vi skal utarbeide utkast til, og sende på høring, forskrift om to moderasjonsordninger for SFO, jf. § 13-7 i opplæringsloven (oppl.).

Den ene ordningen skal være en inntektsgradert foreldrebetaling i SFO, slik at foreldrebetalingen for et heltidstilbud i SFO på 1.–2. årstrinn maksimalt skal utgjøre 6 prosent av husholdningens samlede personinntekt etter skatteloven kapittel 12 og skattepliktig kapitalinntekt. Betaling for mat skal kunne komme i tillegg. Det skal ikke fastsettes en nasjonal makspris for foreldrebetaling i SFO, og moderasjonsordningen skal ta utgangspunkt i kommunale tall for foreldrebetaling.

Forskriften må gi hjemmel for å innhente skatteopplysninger fra Skattedirektoratet og opplysninger fra Folkeregisteret.

Den andre ordningen som skal innføres er gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. årstrinn, jf. oppl. § 13-7 første ledd. Ordningen skal ikke gjelde elever som har ordinær plass i SFO på 1.–4. årstrinn, eller der kommunen lokalt har valgt å åpne for et ordinært SFO-tilbud for elever på 5.–7. årstrinn.

Friskoler og private tilbud omfattes ikke av oppdraget.

2. GJELDENDE REGELVERK

2.1. GENERELT

Skolefritidsordningen er regulert i oppl. § 13-7. Etter denne bestemmelsen plikter kommunene å ha et tilbud om SFO før og etter skoletid for 1.–4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.–7. årstrinn. Bestemmelsen gir imidlertid ikke barna rett til en plass i SFO. Hvilke regler kommunen har for inntak, opptaksperiode og oppsigelse av SFO-plass skal fastsettes i vedtektene, jf. oppl. § 13-7 tredje ledd bokstav c. Beslutninger om inntak og oppsigelse av plass er enkeltvedtak etter forvaltningsloven (fvl.) § 2. Fvl. kapittel VI regulerer klageadgangen, og den enkelte kommunes klageorgan er klageinstans, jf. fvl. § 28 andre ledd.

2.2. FINANSIERING

Kommunene kan kreve at utgiftene til SFO dekkes gjennom foreldrebetaling, jf. oppl. § 13-7 femte ledd, jf. tredje ledd bokstav e. Det er ikke innført en makspris for SFO, og det er opp til kommunen å fastsette hvor mye en plass koster. Det er imidlertid selvkostbegrepet som skal legges til grunn, som vil si at foreldrebetalingen er begrenset til å dekke kommunens utgifter. Denne løsningen medfører store forskjeller i prisen for en fulltids plass fra kommune til kommune. Utgiftene vil variere ut fra blant annet bemanning, åpningstider og om tilbudet gis i skoleferier. Noen kommuner tilbyr også søskenmoderasjon eller reduserte priser ved lav inntekt, mens andre tilbyr gratis SFO. Det er imidlertid opp til hver enkelt kommune å bestemme hvordan de vil organisere tilbudet utover kravene som er fastsatt i loven.

2.3. VEDTEKTENE

Det følger av oppl. § 13-7 tredje ledd at SFO skal ha vedtekter som blant annet regulerer omfanget og prisen på tilbudet. Lovens forarbeider gir en noe mer utdypende beskrivelse av vedtektenes funksjon og innhold. Vedtektene er forskrifter, og for offentlige SFO'er fastsettes de av kommunene. Ved at de fastsettes lokalt og har forskriftstatus, vil foreldrene ha mulighet til å påvirke hvordan vedtektene skal utformes gjennom lokaldemokratiet.

Vedtektene skal gi foreldrene informasjon som gir mulighet til å vurdere innhold og kvalitet i forhold til pris. De skal også sikre at forholdene ikke forandrer seg underveis i et skoleår, som for eksempel at tilbudet får en lavere kvalitet eller en høyere pris. Vedtektene setter dermed rammer for ordningen og sikrer forutsigbarhet.[1](#)

Kravet i oppl. § 13-7 tredje ledd bokstav e om at SFO skal ha vedtekter om foreldrebetaling, innebærer ikke at det skal angis et bestemt kronebeløp i vedtektene. Det anses tilstrekkelig at de angir hvordan foreldrebetalingen skal beregnes, og hvem som fastsetter betalingen. Opplysninger om de satsene som til enhver tid gjelder, må imidlertid være lett tilgjengelige for foreldrene. Det vil dermed være tilstrekkelig at det blir angitt i vedtektene at foreldrebetalingen for eksempel fastsettes av kommunestyret i budsjettforhandlingen.[2](#)

3. INNTEKTSGRADERT FORELDREBETALING I SFO FOR 1. OG 2. ÅRSTRINN

Utdanningsdirektoratet har sendt forslag til endringer i forskrift om foreldrebetaling på høring. Formålet med arbeidet er å forenkle regelverket og gjøre ordningene for redusert foreldrebetaling mer tilgjengelige, slik at flere i målgruppen tar dem i bruk.

Vårt forslag om inntektsgradert foreldrebetaling i SFO tilsvarer så langt som mulig forslaget som er sendt på høring om foreldrebetaling i barnehager. Det gjør at overgangen fra barnehage til SFO blir lettest mulig for foreldre og barn. Det vil også gjøre kommunens saksbehandling enklere.

3.1. INNTEKTSGRADERT FORELDREBETALING

Vi foreslår å forskriftsfeste at foreldrebetalingen i kommunale SFO 'er på 1.-2. årstrinn maksimalt skal utgjøre 6 prosent av husholdningens samlede kapital- og personinntekt. Beregningen skal ta utgangspunkt i kommunale tall for foreldrebetaling, slik at inntektsgrensene vil kunne variere fra kommune til kommune.

For å finne ut om husholdningen har krav på redusert foreldrebetaling, må kommunen sammenligne foreldrebetalingen for ett år med husholdningens samlede person- og kapitalinntekter. Det betyr at hvis kommunen krever 30 000 i foreldrebetaling for ett år, vil regelen slå inn for husholdninger som har under kroner 500 000 ($30\,000 \cdot 100/6$) i samlede person- og kapitalinntekter i året.

En husholdning som har en samlet inntekt på kroner 700 000 i året, vil ikke ha krav på å få redusert foreldrebetalingen. For at denne familien skal ha krav, må foreldrebetalingen overstige kroner 42 000 i året ($700\,000 \cdot 0,06$).

Har husholdningen en samlet inntekt på kroner 450 000,- i året, vil regelen gjøre seg gjeldende. Her vil foreldrebetalingen per barn i SFO senkes fra kroner 30 000 til 27 000 ($450\,000 \cdot 0,06$). Per måned vil foreldrebetalingen senkes fra kroner 2 727 ($30\,000/11$) til kroner 2 454 ($27\,000/11$).

? Støtter dere vårt forslag?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

3.2. HVEM ER HUSHOLDNINGEN?

Vi foreslår at husholdningen omfatter den samme personkrets som for moderasjonsordningene i barnehage. Likheten i personkretsen vil bidra til å gjøre overgangen fra barnehage til skole enklere for søkerne og det er også enklere for kommunen å anvende regelverket. Forslaget betyr at husholdningen omfatter ektefeller, registrerte partnere og samboere. Samboere uten felles barn må opplyse om dette.

Som vist ovenfor må kommunen ha informasjon om husholdningen til søker. Begrepet «husholdningen» omfatter i tillegg til ektefeller og registrerte partnere, også samboere. Med samboer menes to ugifte personer over 18 år som bor sammen, og som har bodd sammen i et ekteskapslignende forhold i minst 12 av de siste 18 månedene, eller har felles barn.

Folkeregisteret er et sentralt personregister for Norge, og reguleres av folkeregisterloven og folkeregisterforskriften. Hvilke opplysninger som kan registreres står i folkeregisterloven § 3-1 første ledd, jf. folkeregisterforskriften § 3-1-1. Folkeregisteret inneholder blant annet opplysninger om foreldreansvar og familienummer.

Samboere uten felles barn

Samboere uten felles barn er «to ugifte personer over 18 år som bor sammen, og som har bodd sammen i et ekteskapslignende forhold i minst 12 av de siste 18 månedene». Folkeregisteret fanger ikke opp at noen bor i «et ekteskapslignende forhold» eller varigheten på dette forholdet. Vi er ikke kjent med at det finnes noen oversikt over hvor mange personer dette gjelder for. For å kunne vurdere vilkåret, må kommunen be om å få disse opplysningene fra søker. Opplysninger som kommunen trenger utover dette for å behandle søknader om redusert foreldrebetaling på grunn av lav inntekt er omtalt nedenfor i punkt 3.5.

Vi foreslår at samboere uten felles barn må oppgi dette til kommunen når de søker om redusert foreldrebetaling.

? Støtter dere vårt forslag?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

3.3. INNHENTING AV GRUNNLAGET FOR SISTE FASTSETTING AV FORMUES- OG INNTEKTSSKATT FRA SKATTEDIREKTORATET

Når kommunen skal fatte vedtak om redusert foreldrebetaling, må den ha husholdningens samlede personinntekt etter skatteloven kapittel 12 og skattepliktig kapitalinntekt for å kunne vurdere om samlet inntekt gjør at foreldrebetalingen utgjør mer eller mindre enn seks prosent av inntekten. Spørsmålet er om kommunen kan innhente grunnlaget for siste fastsetting av formues- og inntektsskatt for husholdningen fra Skattedirektoratet.

3.3.1. NÅR KAN SKATTEOPPLYSNINGENE UMLEVERES TIL KOMMUNENE?

Formålet med redusert foreldrebetaling for SFO er blant annet å legge til rette for at flere får mulighet til å ta i bruk SFO. Vi legger derfor til grunn at for noen er redusert foreldrebetaling avgjørende for at de skal ha råd til å ha barna i SFO. Derfor er det viktig at kommunene kan fatte vedtak så tidlige som mulig, og aller helst før skoleåret begynner i august.

Fristen for å levere skattemelding er vanligvis i slutten av april. Her skal skatteyter gjøre de nødvendige endringer i den forhåndsutfylte skattemeldingen og rapportere inn kapital- og personinntekt som ikke er forhåndsutfylt. Skattedirektoratet kan begynne å distribuere skatteopplysningene til kommunene når skatteoppgjøret er klart.

De fleste lønnsinntakere mottar sitt skatteoppgjør i slutten av juni, og opplysningene kan distribueres til kommunene noen dager etter at oppgjøret er klart. Det betyr at kommunene kan begynne å fatte moderasjonsvedtak for flertallet av søkerne i løpet av juli.

Skatteoppgjør som ikke er klare i juni, vil bli klare en gang mellom midten av august og slutten av oktober. Opplysningene distribueres fortløpende.

Forvaltningsloven inneholder ikke regler som setter konkrete frister for kommunens saksbehandling. Bestemmelsen i forvaltningsloven § 11 a setter imidlertid krav til fremdriften av saker. Etter første ledd skal forvaltningsorganet «forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold.» Slik vi leser bestemmelsen, innebærer bruken av uttrykket «uten ugrunnet opphold» at det siktes til både tiden og årsaken til eventuelt opphold.

Søknader om moderasjon basert på inntektsopplysningene fra skatteoppgjøret for siste år inneholder ikke skjønnsmessige vurderinger, og bør under normale forhold være relativt enkle å behandle for kommunene. Derfor mener vi at saksbehandlingstiden bør være kort for slike vedtak.

3.3.2. UMLEVERING AV SKATTEOPPLYSNINGER FRA SKATTEDIREKTORATET

Det er Skattedirektoratet som har opplysningene om skatteyters person- og kapitalinntekter. Skattedirektoratet kan utlevere disse til offentlige myndigheter dersom det er hjemmel for det. Aktuell hjemmel for utlevering av skatteopplysninger til kommunene er skatteforvaltningsloven § 3-3 (3), jf. forskrift til skatteforvaltningsloven (skatteforvaltningsforskriften) § 3-3-1 (2) bokstav a).

Det følger av skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 (2) bokstav a) at opplysninger kan leveres «til offentlige myndigheter som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med[...]tilskudd eller bidrag av offentlige midler.»

Finansdepartementet behandlet klage på avslag til ligningsopplysninger fra Trondheim kommune 19. januar 2017. Her skriver de at «Skatteetaten kan gi Trondheim kommune tilgang til taushetsbelagte ligningsopplysninger på grunnlag av ligningsloven § 3-13 nr. 2 bokstav a, videreført i skatteforvaltningsloven § 3-3 bokstav a». Bestemmelsen i skatteforvaltningsloven § 3-3 bokstav a er videreført i sin helhet i skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 (2) bokstav a). Dermed har kommunene hjemmel til å innhente opplysninger om lønns- og kapitalinntekt for familier som søker om redusert foreldrebetaling i barnehage.

Vi legger til grunn at hjemmelen i skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 (2) bokstav a) også vil gjelde for søknader om redusert foreldrebetaling i SFO.

3.3.3. GRUNNLAGET FOR SISTE FASTSETTING AV FORMUES- OG INNTEKTSSKATT

Vi forslår at kommunen innhenter grunnlaget for siste fastsetting av formues- og inntektsskatt for husholdningen fra Skattedirektoratet for å dokumentere husholdningens inntekt for det siste året.

? Støtter dere vårt forslag?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

3.4. SØKNAD OM REDUSERT FORELDREBETALING

Vi foreslår at foreldre må søke til kommunen om å få redusert foreldrebetaling i SFO, men at kommunen innhenter nødvendige opplysninger fra Folkeregisteret og Skattedirektoratet. Søknadsprosessen vil dermed være lik den kommende ordningen for søknad om moderasjonsordninger i barnehage.

? Støtter dere vårt forslag?

Ja

3.5. INNHENTING AV OPPLYSNINGER OM SØKER OG HUSHOLDNINGEN

Nedenfor går vi gjennom hvilke opplysninger kommunen må ha fra Folkeregisteret i punkt 3.6.1, elektronisk kontaktinformasjon i punkt 3.6.2 og utlevering av skatteopplysninger og opplysninger fra Folkeregisteret i praksis i punkt 3.6.3.

3.5.1. OPPLYSNINGER FRA FOLKEREREGISTERET

Hvilke opplysninger som kan registreres står i folkeregisterloven § 3-1 første ledd. Som vist ovenfor under punkt 3.2, har Folkeregisteret ikke opplysninger om samboere uten felles barn. Disse opplysningene må søker opplyse om til kommunen ved søknad.

Her gjør vi rede for hvilke opplysninger kommunen trenger for å behandle moderasjonssøknader: navn på barn og foreldre, ektefelle, registrert partner, samboere med felles barn og adresse. Disse opplysningene kan kommunen innhente fra Folkeregisteret på egen hånd, slik at søker ikke trenger å opplyse om dette. For eksempel gjør foreldreansvaret og adresse det mulig for kommunen å finne ut hvem som er samboere for de tilfeller at barnet er felles. Vi går gjennom hjemmelsgrunnlagene for dette nedenfor.

3.5.1.1. Ikke-taushetsbelagte opplysninger i Folkeregisteret

Utlevering av opplysninger fra folkeregisteret reguleres av folkeregisterloven. Loven skiller mellom taushetsbelagte og ikke-taushetsbelagte opplysninger.

Utlevering av ikke-taushetsbelagte opplysninger er regulert av folkeregisterloven § 10-1. Det innebærer at kommunen kan få utlevert opplysninger som navn, fødsels- og d-nummer, sivilstand og adresse fra Folkeregisteret med hjemmel i § 10-1 første ledd.

3.5.1.2. Taushetsbelagte opplysninger i Folkeregisteret

Folkeregisterloven § 10-2 gjelder tilgang til taushetsbelagte opplysninger. Den krever at det er den aktuelle myndighet som trenger tilgang til taushetsbelagt informasjon, som er ansvarlig for å sikre nødvendig hjemmel. De taushetsbelagte opplysningene kommunene har behov for i forbindelse søknader om moderasjon er: foreldre, ektefelle/registrert partner, barn og foreldreansvar.

Opplæringsloven § 15-9 trådte i kraft 1. oktober 2018. Den sier at:

Offentlege myndigheiter kan utan hinder av teieplikt innhente opplysningar frå Folkeregisteret når det er nødvendig for å utføre oppgåver etter denne lova. Departementet gir forskrift om kva for opplysningar som kan innhentast.

Bestemmelsen i forskrift til opplæringsloven § 22A-1 trådte også i kraft 1. oktober 2018. Den gir hjemmel til å innhente følgende opplysninger fra Folkeregisteret:

Dette gir kommunen hjemmel til å innhente taushetsbelagte opplysninger som hvem som er foreldre til barnet, foreldreansvar og ektefelle/registrert partner til søker.

3.5.2. ELEKTRONISK KONTAKTINFORMASJON

For å kommunisere med søker i forbindelse med behandlingen av søknaden og når vedtaket skal sendes ut, er det praktisk at kommunene har tilgang til søkers e-postadresse og mobilnummer.

Kontakt- og reservasjonsregisteret er et register over innbyggerens kontaktinformasjon og reservasjon, og er en fellesløsning som alle offentlige virksomheter skal bruke i sin tjenesteutvikling. Registeret gir tilgang til innbyggerens digitale kontaktinformasjon; e-postadresse og/eller mobilnummer.

Behandlingsansvarlig er Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI), jf. § 30.

Alle offentlige virksomheter skal bruke kontakt- og reservasjonsregisteret til varsling om digital kommunikasjon fra 1. januar 2016. Det er imidlertid frivillig for innbyggerne om de ønsker å være registrert i registeret.

Kommunene vil med hjemmel i e-forvaltningsforskriften § 29 kunne sende moderasjonsvedtak og øvrig kommunikasjon elektronisk til de av søkerne som er registrert og som ikke har reservert seg.

Utlevering av skatteopplysninger og opplysninger fra Folkeregisteret i praksis
Skattedirektoratet distribuerer i dag skatteopplysninger til kommunene for bruk i deres arbeid med ulike tilskudd og stønader, for eksempel etter sosialtjenesteloven. Skattedirektoratet bruker distributør (databehandler) til dette arbeidet, per i dag er dette Evry (www.infotorg.no). Kommunen søker Skattedirektoratet om tilgang.

Når det gjelder folkeregisteropplysninger, er standardtjenester gratis (f.eks. oppslag), mens man må betale for tilleggstjenester (f.eks. uttrekk, vask av lister mv.). Når det gjelder kostnader er utgangspunktet at prisen skal dekke kostnaden ved distribusjonen.

Distributøren tilbyr ulike typer løsninger til kommunene, weboppslag, integrasjon mot fagsystemer og ajourhold av databaser.

3.6. KLAGE TIL KOMMUNENS EGET KLAGEORGAN

Hovedregelen er at kommunestyret er klageinstans hvis enkeltvedtaket er truffet av kommunen, jf. forvaltningsloven § 28 andre ledd. Dette gjelder også for vedtak om moderasjon i SFO.

4. GRATIS SFO FOR BARN MED SÆRSKILTE BEHOV PÅ 5.–7. ÅRSTRINN

4.1. GRATIS SFO FOR BARN MED SÆRSKILTE BEHOV

Vi foreslår at det forskriftsfestes at SFO for barn med særskilte behov på 5.–7. årstrinn i kommunale SFO'er skal være gratis. Videre foreslår vi at forskriftsbestemmelsen kun inneholder en henvisning til oppl. § 13-7, og følgelig ikke legger opp til en selvstendig vurdering av om det foreligger et særskilt behov her. Forslaget er ikke ment å medføre endringer i kommunens plikter etter oppl. § 13-7.

? Støtter dere vårt forslag?

Ja

4.2. BEHOVET FOR SFO

Vi antar at alle elever til dels har det samme behovet for SFO frem til 4. årstrinn. Når barna blir eldre vil de ofte klare seg selv noen timer etter skolen, selv om foreldrene for eksempel er på jobb. For barn med særskilte behov kan imidlertid ikke alltid foreldrene velge bort SFO selv om barna blir eldre. Dette resulterer i at disse foreldrene får utgifter som andre foreldre kan velge bort fordi de er avhengige av at barna er i SFO lenger enn andre barn.[3](#)

4.3. «BARN MED SÆRSKILTE BEHOV»

Det gis ikke noen nærmere anvisning på hva som menes med «barn med særskilte behov» i oppl. § 13-7. Lovens forarbeider gir heller ikke særlig veiledning om hvordan uttrykket skal forstås. I Ot.prp. nr. 67 (2002-2003) s. 31 vises det kun til at bestemmelsen må sees i sammenheng med lovens krav om at barn med funksjonsnedsettelse skal ha gode utviklingsmuligheter, jf. oppl. § 13-7 andre ledd.

4.4. KLAGEADGANG

Innvilgelse eller avslag på søknad om SFO-plass er et enkeltvedtak som fattes på bakgrunn av kriterier gitt i vedtektene, med hjemmel i oppl. § 13-7 tredje ledd. Kommunen tar følgelig stilling til retten til gratis SFO ved inntak etter bestemmelsen. Enkeltvedtaket kan derfor påklages etter forvaltningslovens regler, og vi mener ikke det er behov for å hjemle en egen klagerett knyttet til gratis SFO for barn med særskilte behov i forskriften. Vi viser for øvrig til punkt 3.7.

5. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

5.1. INNTEKTSGRADERT FORELDREBETALING

Vi mener at innføringen av inntektsgradert foreldrebetalning vil føre til økte administrative konsekvenser for kommunene. Det skyldes at kommunene må behandle søknader om inntektsgradert foreldrebetalning og behandle klager. I tillegg mener vi at ordningen vil medføre økte økonomiske konsekvenser for mange kommuner. Regjeringen har bevilget 58 millioner kroner i statsbudsjettet 2020 til ordningen, for å kompensere for de økte kostnadene.

Antallet søknader og klager er avhengig av hvor mange husholdninger i kommunen ordningen gjelder. Er foreldrebetalningen svært lav, må husholdningens inntekter også være svært lave for at søker skal ha krav på reduksjon. Derfor vil kommuner som har lav foreldrebetalning for SFO, oppleve færre søknader og klager enn kommuner som har høy foreldrebetalning. For disse kommunen vil følgelig de økonomiske konsekvensene bli lavere.

I dag behandler kommunene søknader om redusert foreldrebetalning i barnehager. Vi foreslår en tilsvarende regulering av inntektsgradert foreldrebetalning som for barnehage. Det betyr at kommunene allerede har erfaring som kan brukes i behandlingen av søknader om inntektsgradert foreldrebetalning. Det tilsier at kommunene må bruke mindre tid og ressurser på opplæring, enn tilfellet hadde vært uten tilsvarende regulering av foreldrebetalningen i barnehagene.

5.2. Gratis skolefritidsordning for barn med særskilte behov på 5.-7. årstrinn

Når det gjelder forslaget om at skolefritidsordning for barn med særskilte behov på 5.-7. årstrinn skal være gratis, mener vi at de administrative konsekvensene for kommunene blir små. Det skyldes at kravet om gratis skolefritidsordning for disse barna vil utløses av vedtaket om plass på skolefritidsordningen etter opplæringsloven § 13-7. Dermed vil søknader om plass på skolefritidsordningen for disse barna og klagesaksbehandlingen fortsette som før.

Vi mener imidlertid at ordningen vil medføre økonomiske konsekvenser for de kommunene som nå drifter hele eller deler av tilbudet ved foreldrebetaling. Regjeringen har bevilget 21 millioner kroner i statsbudsjettet 2020 til gratis SFO for barn med særskilte behov på 5.-7. årstrinn. Det vil kun være en liten andel elever som er omfattet av ordningen, slik at de økte utgiftene likevel ikke blir så store.

? Kommentar:

Ingen kommentar fra instansen

6. FORSLAG TIL NYE BESTEMMELSER I FORSKRIFT TIL OPPLÆRINGSLOVEN

Vi foreslår at bestemmelsene tas inn i nytt kapittel 1B «Skolefritidsordninga» i forskrift til opplæringsloven.

§ 1B-1 Reduksjon i foreldrebetalinga ved låg inntekt

Kommunen skal ha ei ordning som kan tilby reduksjon i foreldrebetalinga. Foreldrebetalinga skal per barn i SFO på 1. eller 2. årstrinn utgjere maksimalt seks prosent av hushaldet si samla brutto personinntekt etter skattelova kapittel 12 og skattepliktige kapitalinntekt det siste året.

Hushaldet kan søkje om reduksjon i foreldrebetalinga til kommunen. Vedtaket frå kommunen gjeld for eitt skoleår om gongen.

Med hushald meiner ein i dette kapittelet ektefellar, registrerte partnerar og sambuarar. Som sambuarar reknar ein to ugifte personar over 18 år som bur saman, og som har budd saman i eit ekteskapsliknande forhold i minst 12 av dei siste 18 månadene, eller har felles barn. Dersom søkjar er sambuar utan felles barn, må søkjar opplyse kommunen om dette.

§ 1B-2 Innhenting av opplysningar frå kommunen

Når kommunen behandlar søknader om redusert foreldrebetaling etter § 1B-1, skal kommunen, utan hinder av teieplikta, innhente:

1. grunnlaget for siste fastsetjing av formues- og inntektsskatt for hushaldet frå Skattedirektoratet for å dokumentere inntektene til hushaldet for det siste året, jf. skatteforvaltningsforskrifta § 3-3-1 (2) bokstav a), og
2. namn på medlemmar i hushaldet, adresse, barn, foreldre, ektefelle/registrert partner og foreldreansvar frå Folkeregisteret

§ 1B-3 Gratis skolefritidsordning for barn med særskilde behov

Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning for barn med særskilde behov på 1.-7. årstrinn, jf. opplæringslova § 13-7 første ledd. Tilbodet på 5.-7. årstrinn skal vere gratis for foreldra.

7. MERKNADER TIL FORSLAG TIL ENDRINGER

Merknad til § 1B-1

Bestemmelsen slår fast at kommunen skal ha en ordning som kan tilby reduksjon i foreldrebetalingen, slik at den per barn maksimalt utgjør seks prosent av husholdningens samlede brutto personinntekter etter skatteloven kapittel 12 og brutto skattepliktig kapitalinntekt i siste år. Bestemmelsen gjelder kun for foreldre med barn på 1. og 2. årstrinn.

Dette medfører at skattefrie overføringer som barnebidrag, kontantstøtte, barnetrygd m.m. ikke skal inkluderes. Skattepliktige kapitalinntekter er blant annet renteinntekter, aksjeutbytte, gevinst ved salg av eiendom og løsøre, leieinntekter, bruksrettigheter i kapital og vederlagsfri bruk av andres eiendeler. Dette dokumenteres med husholdningens skattemeldinger fra det siste året.

Bor foreldrene hver for seg og barnet bor fast hos begge foreldrene, skal foreldrebetalingen beregnes ut fra inntekten til husholdningen til den forelder som har samme folkeregistrert adresse som barnet.

Forslag til nytt andre ledd slår fast at det skal søkes om redusert foreldrebetaling til kommunen, og at ordningen kun gjelder kommunale skolefritidsordninger. Det betyr at skolefritidsordninger tilknyttet friskoler eller private tilbud ikke omfattes av ordningen.

Vedtaket gjelder for ett skoleår av gangen. Et skoleår starter i august. Retten til redusert foreldrebetaling inntreffer fra oppstarten av hvert skoleår, uavhengig av når kommunen fatter vedtaket. Kommunen må gi reduksjon fra skoleårets start.

Klage på vedtaket reguleres av forvaltningsloven. Vedtaket kan påklages til kommunen etter hovedregelen i forvaltningsloven § 28 andre ledd.

Forslag til nytt tredje ledd regulerer hva som menes med «hushald» i kapittelet. Aleneforeldre utgjør også en husholdning etter bestemmelsen, i tillegg til de andre husholdningene som er opplistet. Videre stilles det krav om at samboere uten felles barn opplyser kommunen om dette.

Merknad til § 1B-2

Bestemmelsen gir kommunen hjemmel til å innhente grunnlaget for siste fastsetting av formues- og inntektsskatt for husholdningen fra Skattedirektoratet for å dokumentere husholdningens person- og kapitalinntekt for det siste året. Kommunen gis også hjemmel til å innhente navn på husholdningens medlemmer, adresse, barn, foreldre, ektefelle/registrert partner og foreldreansvar fra Folkeregisteret for å finne ut hvem som omfattes av husholdningen.

Merknad til § 1B-3

Bestemmelsen slår fast at tilbudet om skolefritidsordning til barn med særskilte behov på 5.– 7. årstrinn skal være gratis. Foreldre til barn med særskilte behov vil også kunne være omfattet av moderasjonsordningen om reduksjon i foreldrebetalingen ved lav inntekt på 1. og 2. årstrinn, dersom vilkårene er oppfylt.

Bestemmelsen henviser til opplæringsloven § 13-7 første ledd, og «barn med særskilte behov» må forstås i samsvar med lovbestemmelsen. Det skal ikke foretas en selvstendig vurdering av om det foreligger et særskilt behov etter forskriftsbestemmelsen.

Det gis ikke noen nærmere anvisning på hva som menes med «barn med særskilte behov» i opplæringsloven § 13-7. I Ot.prp. nr. 67 (2002-2003) s. 31 vises det til at bestemmelsen må sees i sammenheng med lovens krav om at funksjonshemmede barn skal ha gode utviklingsmuligheter, jf. opplæringsloven § 13-7 andre ledd.

? Støtter dere vårt forslag?

Ja

Det er en forutsetning at innhenting av skatteopplysninger og folkeregisteropplysninger er i tråd med lovverket. Vi støtter forslaget om at det tas inn bestemmelser om dette i forskrift til opplæringsloven kapittel 1B.

Med hilsen

Bente Barton Dahlberg
divisjonsdirektør

Hilde Austad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

FOTNOTER

1. Ot.prp.nr. 60 (1997-98) s. 3.
2. Jakhelln, Henning. «Skolefritidsordningen (SFO) og leksehjelp» i Utdanningsrettslige emner. Henning Jakhelln og Trond Welstad red., 1. utg., Oslo: Cappelen Damm, 2012, s. 563.
3. Wendelborg, Christian. «Frivillig skolefritidsordning?» En undersøkelse blant foreldre til barn med særskilt tilrettelegging i SFO (2006), s. 41.